

Dan PRODAN

ȘTEFAN CERVATIUC (1941 - 2018) – IN MEMORIAM!

S-a stins, după o grea suferință, la 8 februarie 2018, Profesorul, Istoricul, Arhivistul, Cercetătorul, Publicistul, Omul, Colegul, Prietenul Ștefan Cervatiuc.

Ștefan Cervatiuc s-a născut la 25 decembrie 1941 la Iași, părinții fiind Sofronie Cervatiuc (basarabean din Comuna Corbu, raionul Dondușeni) și Maria Cervatiuc, din jud. Vaslui. Tatăl a venit la Iași în deceniul IV al secolului trecut. Membrii familiei Cervatiuc sunt atestați documentar după 1950 în comuna Corbu din Basarabia: S.I. Cervatiuc a fost președintele colhozului „*Biruința*” din sat, A.V. Cervatiuc a construit majoritatea clădirilor instituțiilor de stat din localitate etc. Tânărul Ștefan, care a avut o soră (Olga, decedată în 2011) și un frate (Victor, decedat în 2017), a absolvit școala primară, gimnazială (fosta școală Mărzescu) și Liceul nr. 5 „*Ilie Pintilie*” din Iași (1948 - 1959), lângă Atelierele Nicolina din Cartierul Socola, cu bacalaureat promovat în 1959. A urmat Universitatea „A.I. Cuza” – Facultatea de Istorie - Filosofie, secția istorie - limba română (1959 - 1964) din Iași, absolvită cu diplomă de licență în 1964. Dintre profesorii studentului Ștefan Cervatiuc amintesc pe: Mircea Petrescu - Dâmbovița, Nicolae Gostar, Constantin Cihodaru, Ilie Grămadă, Gheorghe Platon, Janeta Benditer, Dimitrie Berlescu etc.

Tânărul licențiat a fost încadrat ca arhivist (1964 - 2004) la Filiala Botoșani a Arhivelor Naționale ale României, devenită din 1996 Direcția Județeană Botoșani a ANR. Între 1965 - 1970 a activat și ca profesor de istorie - limba română la diferite licee din Botoșani: *Sanitar*, *A.T. Laurian*, *de Muzică*, *Mihai Eminescu*. Ștefan Cervatiuc a avut o evoluție profesională ascendentă, devenind succesiv debutant, stagiar, arhivist definitiv (1970), arhivist principal (1975). A colaborat eficient cu directorii Filialei Botoșani a ASR - Adrian Pricop și Simion Rață, ultimul pensionat în 1977. Deși îndeplinea toate criteriile profesionale, de vechime și de „*dosar*” pentru a fi numit director al Filialei Botoșani, Ștefan Cervatiuc nu a fost nominalizat pentru funcția managerială vacantă, datorită opoziției directorului general al ANR de atunci, gen. Ionel Gal, care nu i-a apreciat activitatea profesională, din motive ce pot fi doar presupuse, și a susținut că avea rude în „*străinătate*”, în Basarabia sovietică, fosta Basarabie românească. Veteranul și simbolul profesional al arhivelor botoșănene, Ștefan Cervatiuc, a ieșit la pensie, la limită de vârstă și vechime integrală, la 1 noiembrie 2004. A locuit în continuare în Botoșani, desfășurând diverse activități științifice, educative, civice etc.

Căsătorit cu d-na Elena Cervatiuc, născută Holomei, prof. disciplina fizică la Școala Generală N-rul 7 Botoșani. Soții Cervatiuc au avut doi fii: Adrian Cervatiuc, căsătorit cu Andreea Olaru - Cervatiuc (fiica cea mare a Luciei Olaru - Nenati), stabiliți în Canada, și Laurențiu, necăsătorit.

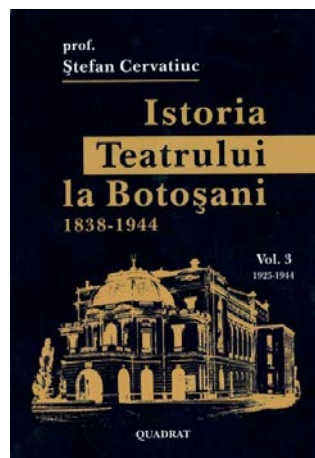
Ștefan Cervatiuc a fost colaborator la diverse publicații periodice și seriale din Botoșani și din țară, cu peste 100 de articole și studii de istorie evenimentială, istorie literară, de cultură, evoluții sociale etc.: *Clopotul* (Botoșani,

debut 1967 - 1989), *Lumea* (București, 1970), *Magazin Istoric* (București, 1970), *Sănătatea* (București, 1977), *Biblioteca* (București, 1983), *Revista Arhivelor* (1989 - 1992), *Mitropolia Moldovei și Sucevei* (Iași, 1984), *Hierasus* (Botoșani, 1978 - 1989), *Paza contra incendiilor* (București, 1982 - 1989), *Pagini din istoria pompierilor* (București, 1978), *Gazeta de Botoșani* (Botoșani, 1990 - 1996), *Pompierii botoșăneni* (Botoșani, 1996), *Revista Jandarmeriei* (București, 1995), *Acta Moldaviae Septentrionalis* (Botoșani, 2002 - 2011), *Forum Cultural* (Botoșani, 2004 - 2005), *Cuvântul Adevărului* (Canada, 2001) etc.

Profesorul, arhivistul, cercetătorul, publicistul Ștefan Cervatiuc a primit diverse premii și distincții: *Diploma de Merit*, acordată de ziarul botoșănean *Clopotul*, în 1973, 1983, 1988; *Diploma de onoare* acordată de Ministerul de Interne, în 1991, 2005; *Diploma de onoare* acordată de ANR, în 1997, 2001; *Diploma de onoare aniversară* acordată de Regia Autonomă Județeană „Apa” Botoșani, în 1997; *Premiul special „Aurelian Sacerdoțeanu”* acordat de MAI - ANR în 2004, la pensionare; *Diploma de Aniversare a „50 de ani de la înființarea Teatrului „Mihai Eminescu” din Botoșani și 170 de ani de teatru în limba română la Botoșani”*, acordată în 2008; *Diploma de onoare* acordată de Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” - Botoșani, acordată în 2002, 2007, 2012; *Placheta aniversară a Teilor Eminescieni*, Botoșani, 2016.

Opera științifică: cărți de autor:

- *Botoșanii în acte și documente*, Botoșani, Comitetul Municipal Botoșani pentru Cultură și Artă, 1969 (co-autor);
- *Botoșani - istorie, oameni, locuri, perspective*, Comitetul Municipal Botoșani pentru Cultură și Educație Socialistă, 1972 (co-autor);
- *Filiala Arhivelor Statului - Jud. Botoșani (prezentare)*, București, 1982, 63 p. (co-autor);
- *Alimentarea cu apă a orașului Botoșani: 1897 - 1997, monografie*, Botoșani, Imprimeria Gee, 1997;
- *Contribuția fostelor județe Botoșani și Dorohoi la susținerea Războiului de Independență, mărturii documentare*, Botoșani, Editura Axa, 2002;
- *Istoria teatrului la Botoșani: 1838 - 1944*, Botoșani, Editura Quadrăt, în 3 vol.: vol. I, 1838 - 1900, în 2008; vol. II, 1900 - 1924, în 2010; vol. III, 1924 - 1944, în 2013.

Evident, valoarea și realizările profesionale arhivistice, contribuțiile științifice (medalioane, articole, studii, cărți), participarea activă la sesiuni, simpozioane, congrese științifice, diverse activități culturale, educative, civice etc. au fost mediatizate prin diverse referințe ale unor colegi, colaboratori, prieteni:

- Mocanu, M.R., „*Arhiviști istoriografi - Ștefan Cervatiuc*”, în vol. *Arhivele și cultura*, București, Editura Ministerului de Interne, 1998;

- Ivan Dumitru, „*Gânduri despre cărți*”, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Botoșani, Editura Quadrat, 2010;

- Matei Mihai, „*Ștefan Cervatiuc - Contribuția fostelor județe Botoșani și Dorohoi la susținerea Războiului de Independență, mărturii documentare*”, în revista *Viața*, n-r 129, 2003;

- Florescu Gheorghe I., „*Județele Botoșani și Dorohoi și Războiul de Independență*”, în revista *Convorbiri Literare*, n-r 3, 2004, Iași;

- Ionel Bejenaru, „*Ștefan Cervatiuc - Contribuția fostelor județe Botoșani și Dorohoi la susținerea Războiului de Independență, mărturii documentare*”, în *Monitorul de Botoșani*, 2002;

- Dorcu Aurel, „*O carte importantă - Istoria teatrului la Botoșani*”, în rev. *Hyperion*, n-r 1 - 2 - 3, 2009, Botoșani; în rev. *Forum cultural*, n-r 2, 2009, Botoșani;

- Olaru - Nenati Lucia, „*Cronica vieții teatrale la Botoșani*”, în revista *Luceafărul*, n-r 5, 2011, Botoșani;

- Olaru - Nenati Lucia, „*O carte a devenirii teatrale în orașul lui Eminescu*”, în revista *Hyperion*, n-r 1 - 2 - 3, 2014, Botoșani;

- Silvia Lazarovici, „*Cervatiuc Ștefan*”, în vol. *Scriitori și publiciști botoșăneni. Dicționar bio - bibliografic*, Editura Agata, Botoșani, 2013, pp. 100 - 101;

- Dan Prodan, „*Profesorul și arhivistul Ștefan Cervatiuc la 75 de ani*”, în *Acta Bacoviensia. Anuarul Arhivelor Naționale Bacău*, XI, 2016, Editura Magic Print, Onești, 2016, pp. 555 - 558;

- Dan Prodan, „*Ștefan Cervatiuc - 75*”, în vol. *Ștefan Cervatiuc - 75. Profesorul, istoricul, arhivistul*, antologie și prefață de prof. dr. Dan Prodan, Editura Gee, Botoșani, 2016, pp. 7 - 16.

SIT TIBI TERRA LEVIS, MAGISTER EMERITUS!

Foto nr. 1 - Botoșani,
19 octombrie 1990

Foto nr. 2 – 15 -18
octombrie 1996, Bacău

Foto nr. 3 - În sala de studiu a Arhivelor
Naționale – București, iunie 1983

Foto nr. 4 - București, iunie
1981 - Cursul de slavă

Foto nr. 5 - La Biblioteca Județeană
Botoșani – Cabinetul de Numismatică

Foto nr. 6 - Cursul de slavă de la
Arhivele Naționale – București,

Foto nr. 7 - La Biblioteca Județeană Botoșani - Cabinetul de Numismatică

Foto nr. 8 - La Biblioteca Județeană Botoșani - Cabinetul de Numismatică

Foto nr. 9 - La Biblioteca Județeană Botoșani
- Cabinetul de Numismatică, într-o discuție cu elevii